

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2017-06-01
Meddelad i Malmö

Mål nr
2380-17

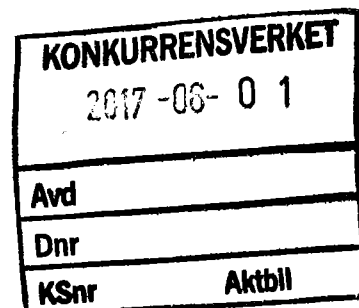
Sida 1 (7)

SÖKANDE
KÅRAB AB
Skansbogatan 2 B
212 32 Malmö

MOTPART
Region Skåne
291 89 Kristianstad

SAKEN
Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Kårab AB:s ansökan.

Dok.Id 370067

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00
E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Region Skåne genomför en upphandling av ramavtal för mindre entreprenader, dnr 1603713. Upphandlingen är indelad i åtta kategorier, däribland el, inom vilka det finns fyra geografiska områden. Varje kategori med geografiskt område utvärderas var för sig och ramavtal kommer att tecknas med flera entreprenörer inom varje kategori och geografiskt område. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). I anbudsutvärderingen anges att Kårab AB har lämnat in ett referensuppdrag som inte är avslutat och att bolaget därför blev diskvalificerat i kategorin el.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Kårab AB (Kårab)

Kårab ansöker om överprövning av upphandlingen såvitt avser El i de geografiska områdena Malmö och Lund och yrkar att rättelse ska ske på så sätt att Kårabs anbud i dessa delar ska utvärderas. Till grund för ansökan anför Kårab följande.

Region Skåne saknar sakliga skäl för att förkasta Kårabs anbud. Kårab har följt Region Skånes riktlinjer utsatta enligt förfrågningsunderlaget och angett tre referenser. Region Skåne har genomfört upphandlingen där fyra anbud gått vidare till utvärdering av fem möjliga där Kårabs anbud skulle fått plats i tilldelningen. Av anbudsprövningen den 28 februari 2017 framgår att Kårabs anbud blivit förkastat eftersom Kårab lämnat in en referens på ett ramavtal som fortfarande löper. Region Skåne har valt att tolka referensen som ofullständig utan att fullgöra sin skyldighet som upphandlande myndighet och kontakta den referens som de anser inte är giltig.

Kårabs anbudssumma i denna upphandling är 400 kr/timme vilket i sin tur är bland de lägsta timdebiteringarna i upphandlingen och skulle således garanteras tilldelning om Region Skåne valt att följa det regelverk som ligger till grund för upphandlingen. Kårab har lidit skada till följd av att Region Skåne har förkastat Kårabs anbud utan giltiga skäl. Region Skåne har därigenom handlat i strid med grundläggande upphandlingsrättsliga principer.

Region Skånes agerande i denna upphandling är skamligt utan motstycke. Att skicka tilldelningsbeslutet sju dagar efter att beslutet fattades går rakt emot LOU och upphandlingsregler i allmänhet.

Region Skåne

Region Skåne anser att ansökan ska avslås och anför följande.

Kårab uppfyllde inte kvalificeringskraven avseende referensuppdrag i kategorin el. I enlighet med den information som alla anbudsgivare har fått var det ett krav att referensuppdragen skulle vara avslutade och att ramavtal i sig inte accepterades som referensuppdrag utan det skulle i så fall vara ett specifikt uppdrag under ramavtalet. Det framgår av bolagets referensuppdragsblankett att uppdraget inte är avslutat (uppdraget sträcker sig över tiden 2014 – löpande).

Förfrågningsunderlaget är tydligt, transparent och ger anbudsgivare tillräcklig information om förutsättningar för utvärdering och bedömning av anbuden. Kriterier och bedömningsgrunder är uppenbart tydliga och ger riktlinjer för objektiv bedömning. Det finns ingående anvisningar vilka krav som gäller för att uppnå kraven avseende referensuppdrag och dessa krav har ytterligare förtydligats och preciserats för samtliga anbudsgivare i Frågor och Svar. Upphandlingen står inte i strid med LOU eller mot någon av de grundläggande EU-rättsliga principerna, bl.a. om likabehandling,

transparens och proportionalitet. Region Skåne har gjort en korrekt utvärdering av anbudet i enlighet med förfrågningsunderlaget.

En upphandlande myndighet har inte någon skyldighet att kontakta referenser. Den upphandlande myndigheten har under vissa förutsättningar, rätt att begära att anbudsgivaren klarlägger och preciserar sitt anbud respektive förtydligar och kompletterar sitt anbud (jfr. 4 kap 17 § LOU och 9 kap. 8 § LOU). Detta är dock ingen tvingande regel och det får endast ske under förutsättning att risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning inte uppstår. Region Skåne bestrider att det förelåg en sådan skyldighet i det aktuella fallet. Oaktat detta rådde det inte någon ovisshet om att Kårab uppdrag inte var avslutade och att anbudet därmed inte uppfyllde kvalificeringskravet.

Tilldelningsbeslut fattades den 22 februari 2017 och meddelades den 27 februari 2017 med information om att avtalsspärr gällde till och med den 9 mars 2017. Beslutet om rättelse av tilldelningsbeslut togs den 28 februari 2017 och meddelades via Tendsign den 6 mars 2017 till alla anbudsgivare. I samband med utskicket av tilldelningsbeslutet informerades alla anbudsgivarna om att avtalsspärren gällde till och med den 16 mars 2017. Region Skåne har lämnat tydlig information om avtalsspärrens längd i underrättelsen om tilldelningsbeslutet. Avtalsspärren om tio dagar har börjat löpa från det datum underrättelsen skickades. Samtliga anbudsgivare inklusive Kårab har haft tio dagars frist och därmed möjlighet att begära överprövning av det rättade tilldelningsbeslutet, vilket Kårab bevisligen gjort utan att lida någon rättsförlust.

Kårab har således inte visat att tilldelningsbeslutet är fattat på felaktiga grunder och vad Kårab anför till stöd för sin talan visar därmed inte att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU föreligger inte.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget i relevanta delar

Enligt AFB.53 Prövning av anbud under rubriken *Referensuppdrag* gällde bl.a följande förutsättning.

”Anbudsgivaren ska bifoga tre referensuppdrag per kategori som Anbudsgivaren avser lägga anbud på. Samma referens gäller för alla offererade geografiska områden inom kategorin.”

Region Skåne har den 1 december 2016 i Frågor och Svar i Tendsign på fråga om referensuppdragen måste vara avslutade svarat ja. Vidare har Region Skåne här förtydligat att ramavtal i sig inte kan utgöra ett uppdrag, men avslutade uppdrag under ramavtalets gång kan användas som referensuppdrag.

Förvaltningsrättens bedömning

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Kårab har gjort gällande att Region Skåne brutit mot LOU genom att inte utvärdera bolagets anbud. Härigenom har Region Skåne enligt Kårab brutit mot principen om transparens i förfarandet.

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Av förfrågningsunderlaget ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas.

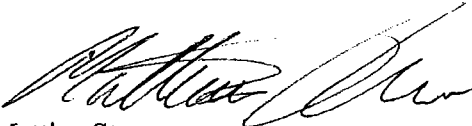
I upphandlingen har det uppställts ett obligatoriskt krav med innebörden att anbudsgivaren skall bifoga tre referensuppdrag per kategori som anbudsgivaren avser lägga anbud på. Vidare ska referensuppdragen vara avslutade.

Förvaltningsrätten anser att det av Kårab's referensuppdragsblankett tydligt framgår att det angivna uppdraget inte är avslutat (uppdraget sträcker sig över tiden 2014 – löpande). Kårab har därmed inte uppfyllt ett av de uppställda kraven i förfrågningsunderlaget och Region Skåne har därmed haft rätt att förkasta Kårab's anbud. Någon skyldighet för Region Skåne att kontakta en referens föreligger inte.

Det som Kårab anfört visar inte att Region Skåne i upphandlingsförfarandet tagit ovidkommande hänsyn, avvikit från förfrågningsunderlaget eller på annat sätt agerat i strid med LOU eller de principer som bär upp lagen på ett sådant sätt att bolaget har lidit skada eller riskerat att lida skada. Eftersom Region Skåne har följt de regler som gäller för avtalsspärr vid underrättelse av tilldelningsbeslutet och Kårab har ansökt om överprövning inom ramen

för avtalsspärren finner förvaltningsrätten inte heller i detta hänseende att Kårab har lidit någon skada. Grund för ingripande mot upphandlingen föreligger därmed inte och Kårabs ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Mattias Steen

Astrid Lindeskog har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.